

9. Fellesskapet – Menigheten

Gud har ikke skapt oss for at vi skal være for oss selv og klare oss helt alene. Han har skapt oss til fellesskap, med seg selv og med hverandre.

Gud har ingen enebarn. Han har gjenfødt oss inn i sin store barneflokk. Det er vondt å være ensom – veldig vondt. Selvsagt trenger vi å være litt for oss selv av og til. Når vi velger ensomheten selv, er den som regel god. Men den ensomheten vi ikke har valgt selv, den er ikke god. Den strengeste straffen en kan få i en del fengsler i dag, er å bli satt på isolat. Det går på helsa løs, både fysisk og psykisk. Ensomhet er et stort problem i dagens samfunn. Vi regner med at ca 20 - 25 % av befolkningen føler på betydelig ensomhet.

Bibelske bilder

De fleste mennesker ønsker å oppleve nærhet, tilhørighet og fellesskap. Og fellesskap kan en oppleve mange ulike steder og på mange ulike måter. Men hva er det som skiller et kristent fellesskap fra andre fellesskap? Vi skal stoppe opp ved noen av de bildene Bibelen bruker når den underviser om dette.

Treet. I alle fellesskap er det viktig at de som er med, er knyttet til hverandre. I det kristne fellesskapet er det imidlertid enda viktigere at hver enkelt er knyttet til Jesus. "*Jeg er vintreet, dere er grenene*" sa Jesus til disiplene sine (Joh 15,5). Det grenene på et tre først og fremst har felles, er at de har forbindelse med stammen. Har de ikke det, visner de og dør. Det er stammen som gir dem næring og liv. Guds kirke sammenlignes også med et oljetre (Rom 11,16ff). Paulus sier at noen av de gamle grenene nå dessverre er brukket av og ikke har forbindelse med stammen lenger. Nye grener har derimot nå blitt podet inn og har fått del i samfunnet med Gud. For at det skal være et kristent fellesskap, er det altså ikke nok at vi har det godt med hverandre, selv om det er viktig nok.

Det viktigste er at alle har et personlig forhold til Jesus.

Familien. Den dagen vi ble kristne, ble vi gjenfødt og gjort til Guds barn. "*Alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn. De er ikke født av kjøtt og blod, ikke ved menneskers vilje og ikke ved manns vilje, men av Gud*" (Joh 1,12-13). Nå er vi altså med i den store søskenflokk der vi alle har Gud som far. Det er altså ikke bare vennskapsbånd som binder oss sammen.

Det er familiebånd. Vennskap er som regel basert på at vi umiddelbart liker hverandre, har de samme interessene og ligner hverandre personlighetsmessig. Søskene kan irritere hverandre og være veldig forskjellige.

Venner velger vi selv, søskene er derimot noe vi bare får uten at noen spør oss om vi vil ha dem eller ikke.

Skal tro om Jesus 12 disipler hadde valgt hverandre dersom de fritt skulle velge venner og arbeidskamerater. De valgte ikke hverandre heller. Det var Jesus som valgte dem. "*Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere*", sa han til dem (Joh15,16).

Og mens vi snakker om utvelgelse: Det greske ordet som ligger til grunn for vårt ord "kirke", har faktisk noe med utvelgelse å gjøre. Kirken er de menneskene Gud har

valgt seg ut. Det er ikke en forsamling av venner som har valgt hverandre. Det er en forsamling av søsken som bare har blitt født inn i samme familie.

Legemet. Det kristne fellesskapet sammenlignes også med et legeme. Noen ganger er det Jesus som betegnes som selve kroppen mens vi kristne er lemmene på legemet (Rom 12 og 1Kor 12). Andre ganger betegnes Jesus som hodet som styrer hele legemet (Ef 4,15 og 5,23). Det er faktisk dette som er opprinnelsen til vårt ord "medlem".

Dette bildet sier også noe om vår nære relasjon til Jesus. Lemmene skal henge fast ved legemet. De er avhengig av legemet. Det er ikke meningen at de skal løsrives og klare seg selv. Samtidig sier bildet noe om at det er et mangfold i enheten.

Det er stor forskjell på et øre og et øye, en hånd og en fot. Men det er nettopp denne forskjellen som er så fin og viktig. De ulike lemmene kan ikke erstatte hverandre. De trenger hverandre. Her er det verken grunn til hovmod eller mismot, underlegenhet eller overlegenhet. Alle er like viktige. Og alle skal tjene hverandre. Gud har skapt oss forskjellig, og han gir oss forskjellige nådegaver. Disse forskjellene er ikke en trussel. De er en velsignelse.

Templet. Vi er levende steiner som bygges opp til et åndelig tempel. (1 Pet 2,4-6). Gud selv har bolig i dette templet (Sammenlign Matt 18,20). Vi skal ikke bare være enkeltsteiner som ligger der helt for oss selv. Vi skal heller ikke ligge der i en uorganisert haug, selv om en slik haug kan være imponerende om den bare er stor nok.

Gud vil at enkeltsteinene skal bygges opp til et byggverk, et hus. Det er dette som er grunntanken når vi bruker ordet *oppbyggelse*.

Oppbyggelse skjer ikke først og fremst når vi sitter for oss selv. Oppbyggelse skjer når vi føyes inn i en større helhet og sammen med andre levende steiner blir bygget opp til et tempel for Guds Ånd og til Guds ære.

Selv om Det nye testamente ikke dveler med dette, er det nærliggende å tro at steiner ikke uten videre lar seg føye sammen uten at de må hugges til i større eller mindre grad. Gud ønsker nok å hugge til både deg og meg, selv om vi ikke helt liker det. Det er ikke bare de andre som skal tilpasse seg oss. Vi må også tilpasses til dem.

"Kom til ham, den levende stein... og bli selv oppbygget som levende steiner til et åndelig hus, et hellig presteskap til å bære fram åndelige offer, slike som er Gud til behag ved Jesus Kristus", sier Peter (1 Pet 2,4-5).

I dette templet er vi ikke bare steiner. Her er vi også et hellig presteskap som bærer fram offer for Gud.

Det er derfor vi snakker om "Det allmenne prestedømmet". Vi er alle prester på den måten at vi har direkte adgang til Gud uten at det må gå gjennom en menneskelig mellommann. Og vi har alle fått et ansvar for å dele evangeliet med menneskene rundt oss

Selv om ofringenes tid er forbi etter at Jesus bar fram det endegyldige offeret på Golgata, nevner Det nye testamente fem former for offer som Gud fremdeles tar imot med velbehag: Vi skal gi oss selv til Gud (Rom 12,2), vi skal gjøre gode gjerninger (Hebr 13,16), vi skal gi av våre penger (Fil 4,18), vi skal bære fram lovprisningsoffer (Hebr 13,15) og vi skal få bringe nye kristne fram for Gud (Rom 15,16). Dette gjør vi ikke for å fortjene frelse, men fordi vi allerede er frelst.

Innover og utover

Vi trenger å søke sammen for å bli bevart i troen og få den styrken vi trenger for å leve som kristne i en verden der kristentroen kan møte mye motstand. Det er først og fremst Guds ord og sakramentene vi skal holde oss til. Men Bibelen sier også mye om at vi skal elske hverandre, oppmuntre hverandre og tjene hverandre med de nådegavene Gud gir oss. Når vi søker innover i det kristne fellesskapet, blir vi også i stand til å rette blikket utover. Vi har jo et oppdrag i denne verden. *"Gå derfor ut og gjør alle folkeslag til disipler"*, sa Jesus. Vi er alle en del av Kristi legeme. Jesus er ikke lenger legemlig til stede på jorden slik han var da han vandret rundt sammen med sine første disipler. I dag er han nærværende på jorden gjennom sin menighet. Det er vi som nå er Jesu munn og hender. Han har overgitt oppdraget til oss. Dette har også med det allmenne prestedømmet å gjøre. Innover og utover er like viktig. Søker vi ikke innover mot det kristne fellesskapet, blir vi kraftløse og svake. Da blir det utadrettede arbeidet fort et ork. Er vi så opptatt av å varme oss i et trygt fellesskap at vi glemmer å være utadrettet, visner vi fort og blir slappe. Jeg liker å sammenligne det kristne fellesskapet med et feltsykehus. Her kan soldatene få hvile ut, ta til seg næringsrik mat som får kreftene til å vende tilbake, og få rensket og forbundet sårene de har blitt påført. Men de skal altså ut i striden igjen. Det skal ikke være så koselig på det sykehuset at en glemmer det oppdraget en har fått. Ofte kan Guds folk bruke så mye krefter på strid og splid seg imellom at det blir lite krefter til utadrettet arbeid. *"Vi er få - til gjengjeld er vi splittet"*, var det en som sa en gang. Det er alltid trist når slikt skjer. Men det viser hvor rotfestet individualismen er hos oss.

Kjærlighet

Paulus ber om at vi "sammen med alle de hellige" må få lære å kjenne både bredden og lengden, høyden og dybden av den, "ja, kjenne hele Kristi kjærlighet, som er mer enn noen kan fatte" (Ef 3,18f). Det er bare fordi vi har tatt imot en slik kjærlighet, vi kan være i stand til å elske hverandre. Gud lar sin kjærlighet flyte inn i oss slik at den kan flyte videre til våre brødre og søstre – og til alle mennesker. *"Mine kjære, har Gud elsket oss slik, da skylder også vi å elske hverandre"*, sier Johannes (1 Joh 4,11).

Og videre: *"Og dette er mitt bud: Dere skal elske hverandre som jeg har elsket dere"* (Joh 15,12). *"Dette er mitt bud til dere: Elsk hverandre"* (Joh 15,17).

Kjærligheten er faktisk er meget vesentlig kjennetegn på Guds folk. *"Et nytt bud gir jeg dere: Dere skal elske hverandre. Som jeg har elsket dere, skal dere elske hverandre. Har dere kjærlighet til hverandre, da skal alle kunne se at dere er mine disipler"*, sa Jesus til disiplene sine etter å ha vasket føttene deres (Joh 13,34f).

Den kjærligheten vi naturlige mennesker spontant presterer, rekker ikke stort lenger enn til å like dem som fyller våre behov, dem som ser noenlunde brukbare ut, dem som har så god smak at de liker oss, og dem som i det store og hele mener det sammen som oss. Dersom ikke ett eller flere av disse kriteriene er oppfylt, har vi vanskelig for å være glad i noen.

Den bibelske kjærligheten som kalles "agape", er vesentlig forskjellig fra den kjærligheten vi har som naturlige mennesker. Det som kjennetegner agape er tre ting:

For det første er den handling mer enn følelser. Selv Det lille evangelium i Joh 3,16 viser det. *"For så høyt har Gud elsket verden at han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv"*.

For det andre retter den seg også mot den som er helt uverdigg og på ingen måte har fortjent det. *"For mens vi ennå var skrøpelige, døde Kristus til fastsatt tid for ugudelige. For knapt nok vil noen gå i døden for en rettferdig - skjønt for en som er god, kunne kanskje noen ta på seg å dø. Men Gud viser sin kjærlighet til oss ved at Kristus døde for oss mens vi ennå var syndere"* (Rom 5,6-8). Legg merke til hva som sies: Kristus døde mens vi var skrøpelige, ugudelige og syndere! For det tredje er agape en kjærlighet som er villig til å ofre seg. De versene vi nettopp har sitert, viser dette mer enn klart nok.

Praktisk hverdagskjærlighet viser seg dessuten som:

nærhet, det at vi er villige til å være sammen, være hos og lytte - og villige til å inkludere i venneflokken og fellesskapet. Vår neste trenger både a) fysisk kontakt, b) fysisk

tilstedeværelse, c) psykisk tilstedeværelse

tid. Nærhet tar alltid tid. Kjærlighet er å gi tid.

gode ord - som også er sanne (sannheten tro i kjærlighet Ef 4,15). a) Vi må si fra om at vi er glad i hverandre. b) Vi må gi hverandre ros og oppmuntring.

gode gjerninger som tar hensyn til andres behov. Dessuten gir vi kjærlighet når vi ser og hører hverandre.

Hverandre

De siste årene har flere og flere rettet oppmerksomheten mot det lille ordet "hverandre". Det minner oss nettopp om at vi ikke er kalt til solospill, men til lagspill. Vi skal ta for oss noen av de stedene der dette ordet forekommer:

Vi har allerede sitert flere vers som minner oss om at den kjærligheten vi har fått fra Gud er drivkraften til at vi skal elske *hverandre*.

Det samme kan vi si om den uendelige tilgivelsen Gud har gitt oss: *"Strek dere langt så dere bærer over med hverandre og tilgir hverandre, hvis den ene har noe å bebreide den andre. Som Herren har tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre"* (Kol 3,12-13).

"Bær hverandres byrder", formaner Paulus (Gal 6,2). Det betyr at det ikke bare er jeg som skal være sterk og bære andres byrder, men at jeg også må være villig til å innrømme at jeg er så svak at jeg trenger hjelp av andre til å bære.

"Og la oss gi akt på hverandre, så vi oppgløder hverandre til kjærlighet og gode gjerninger" sier forfatteren av Hebreerbrevet (Hebr 10,24). Og vi skal også hjelpe hverandre til å seire over alt det som vil hindre oss i å nå fram til det målet Gud har satt for oss. *"Dere skal oppmuntre hverandre hver dag, så lenge det heter 'i dag' for at ingen av dere skal la seg bedra av synden og bli forherdet"* (Hebr 3,13).

Tjenesten vi har skal også være en tjeneste for vår neste. *"Tjen hverandre, hver med den nådegave han har fått"*, sier Peter (1 Pet 4,10).

Omsorgen og kjærligheten skal forresten ikke bare nå ut til våre kristne brødre og søstre. Den skal også nå ut til dem som ennå ikke er med i menigheten. *"Så la oss gjøre godt mot alle, så lenge det er tid"*, sier Paulus. Så legger han til *"og mest mot troens egne folk"* (Gal 6,10).

Å være ett

En menighet er ikke bare en forsamlingsaal der en kommer inn, setter seg for å høre og ta imot, og deretter går ut igjen som de samme enkeltmenneskene som dem som kom inn. Menigheten er mye mer en dette. Menigheten er et sted der individualistiske enkeltmennesker skal lære å stå i et varig og forpliktende forhold til hverandre. Det er ikke fort lært. Vår gamle natur gjør ofte stor motstand mot å lære det. I en av de siste bønnene Jesus bad før han ble korsfestet, sa han: "*Jeg ber ikke bare for dem (disiplene), men også for dem som ved deres ord kommer til tro på meg. Jeg ber om at de alle må være ett, likesom du, Far, er i meg og jeg i deg*" (Joh 17, 20f). Gamle og nye disipler trenger hverandre. Det Paulus ønsker og ber om for menigheten i Kolossae, er at de skal "*få nytt mot, bli knyttet sammen i kjærlighet og nå fram til hele rikdommen av overbevisning og innsikt så de kan fatte Guds hemmelighet, som er Kristus*" (Kol 2,2).